

ДОМ ЗА ДЕЦУ И ЛИЦА ОМЕТЕНА У РАЗВОЈУ
„ДР НИКОЛА ШУМЕНКОВИЋ“
СТАМНИЦА

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ЗА 2019.годину

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Назив: Дом за децу и лица ометана у развоју „Др Никола Шуменковић“
Стамница
Место : село Стамница
Година оснивања: 1964. година
Директор : директор Ана Томашевић-дипл.соц.радник
E-mail : posta@stamnicazavod.org.rs
Адреса и поштански број : село Стамница, 12300 Петровац на Млави
Телефони / телефакс : 012/358-042 ; 012/358-116;

Дом за децу и лица ометана у развоју „ Др Никола Шуменковић“ у Стамници, је установа социјалне заштите која се бави смештајем деце и младих са сметњама у развоју и одраслих лица са интелектуалним и менталним тешкоћама у комуникацији , поред смештаја Установа задовољава основне животне и социјалне потребе корисника и пружа здравствену заштиту. Дом је капацитета 450 корисника. Укупан број корисника до октобра месеца 2019 .године је 333корисника.
Дом за децу и лица ометана у развоју "Др Никола Шуменковић" састоји се од две Радне јединице за смештај корисника и пратећих објеката на површини од око 5,5 хектара ограђеног простора са комплетном инфраструктуром (водовод, канализација, трафо станица, путеви и против пожарни путеви).

У Плану и програму рада за 2019.г. образложене су уочене потребе и проблеми Дома, дефинисани задаци и визије њихових решавања у наредном периоду.

2. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Основни организациони делови Дома су:

1. Радна јединица за смештај деце и омладине са сметњама у развоју
2. Радна јединица за смештај одраслих лица са интелектуалним и менталним тешкоћама у комуникацији

На нивоу Установе су образоване јединствене организационе јединице и то:

- Служба за специјалну едукацију, рехабилитацију и социјални рад;
- Служба за негу, збрињавање и здравствену заштиту корисника;
- Техничка служба;
- Служба за опште и правне послове;
- Финансијско рачуноводствена служба;

Оваква организација рада треба да обезбеди јединствено функционисање свих подсистема Дома и уједини заједничке напоре у остваривању основних и статешких циљева Дома.

3.ГОДИШЊИ ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА СЛУЖБЕ ЗА СПЕЦИЈАЛНУ ЕДУКАЦИЈУ И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ

Служба за специјалну едукацију и рехабилитацију кроз стручни третман пружа подршку у одржавању и подизању нивоа способности корисника у циљу њиховог оснаживања и развоја емоционалних, когнитивних и социјалних релација. Упорним континуираним радом се тежи да се корисници оспособе за што самосталније функционисање како у домској тако и у вандомској средини.

Циљ третмана је развијање способности и потенцијала, усвајање нових знања и практичних вештина, очување постојећих капацитета и социјална интеграција корисника ради што самосталнијег функционисања.

Задатак третмана је да се мултидисциплинарним приступом и организованим активностима из области тренинга самопомоћи, развоја моторике, комуникације, социјализације, радне окупације, игре и рекреације постигне што већа самосталност и адаптилност корисника као и одржавање и унапређење достигнутог нивоа психофизичких способности.

Облици рада:

- индивидуални рад
- групни рад
- фронтални рад
- рад у паровима

Методе рада

- пример
- објашњење и уверење
- увежбавање и навикавање
- похвала и подстицај
- осуда (спречавање)

У раду са децом и младима са сметњама у развоју и одраслим и старим лицима са инвалидитетом ангажовани су следећи стручни радници и сарадници:

Дефектолози - кроз дефектолошку обраду корисника процењују ниво психо-моторне и сазнајне организованости и према преосталим способностима и афинитетима корисника одређују врсте радно-окупационих активности. Преко обнављања искуства чулима и покретима делује се на структуре и функције чиме се стимулише развој. Резултати се очекују, прате и потврђују путе самосазнања, бољим разумевањем појмова и својих осећања.

Свакодневни рад са корисницима обухвата: решавање актуелних проблема и ситуација, рад на усвајању елементарних хигијенских навика и навика у исхрани, индивидуални и групни васпитни третмани са корисницима и уз то се води одговарајућа документација. Посебна пажња ће се посветити већем броју излазака деце и одраслих корисника у вандомску средину и њиховом учествовању у животу шире друштвене

заједнице. Приступачност културним, забавним, спортским и др. садржајима ублажиће социјалну депривацију и учинити их равноправним члановима друштва.

Ради се на усвајању практичних, когнитивних и социјалних вештина, као и на организовању слободног времена, сходно њиховим постојећим способностима и афинитетима. Све ове наведене активности су предвиђене индивидуалним планом третмана, у којем су зацртане методе рада и постигнућа за сваког корисника понаособ. То је мултидисциплинарни приступ рада са корисником, који не обухвата само релацију корисник – дефектолог, већ и рад других профила као што је корисник – радни терапеут, корисник – психолог, корисник – социјални радник, корисник – радни инструктор и други стручни радници Дома.

Психолог спроводи психодијагностику у оквиру које се врши процена интелектуалних способности, процена личности детета и одраслих, процена емоционалног и социјалног развоја. Учествује у пријему и прихватању новог детета и одраслих лица. Спроводи индивидуални и групни саветодавни рад (површна психотерапија) са појединим категоријама корисника и обавља друге послове у својој струци.

У оквиру **социјалног рада** планира се редовно извештавање о стању корисника, организовање сусрета са сродницима и Центрима за социјални рад, мотивисање и продубљивање односа корисника и сродника у циљу одржавања квалитетнијих односа и одвођења на викенд. Планира се сарадња са Центрима за социјални рад на изради индивидуалних планова третмана и заштите.

Радни терапеути одговарајућим методама континуирано спровode радно-окупационе активности са корисницима. Радно окупационе активности омогућавају коришћење преосталих способности, раније стечено знање и усвајање новог, а све у циљу боље социјализације. Учествују у процесу усвајања навика самопомоћи (самостална исхрана, обављање личне хигијене, вођење рачуна о сопственим стварима, усвајање навика облачења и др.).

Радни инструктор обучава кориснике кроз практичне активности, а у циљу што успешнијег радног оспособљавања. Прати реализацију предвиђеног програма оспособљавања и према потреби даје предлоге за корекцију програма оспособљавања.

Скала процене функционалне ефикасности, указује на приоритете који се односе на домene у којим корисник има највише потенцијала за развој, односно где је највећа вероватноћа напредовања. Скала омогућава каснију израду **индивидуалних планова услуга** који се заснивају на резултатима процене у односу на њихову постојећу ефикасност. Сврха је јачање потенцијала корисника, стицање и унапређивање вештина и знања.

Код корисника **степен подршке** се одређује у односу на целокупно индивидуално функционисање и врсте потребне помоћи, као што су способности непосредне бриге о себи и учествовање у активностима дневног живота у Установи.

Поновна процена врши се након 12 месеци, а уколико постоји потреба и раније.

Кроз континуирани **тренинг самопомоћи** и адекватну подршку код корисника се развијају потребне вештине до нивоа могуће самосталности у обављању свакодневних активности.

У области **социјализације**, ради се на развоју различитих социјалних знања, вештина и навика, а у циљу стварања здравог и позитивног односа према себи и другима, упознавању са нормама културног и моралног понашања, развијању одговорности.

Континуирано радити на **формирању језичких способности (говора)** корисника, унапређивању постојећег нивоа говорне комуникације и подстицању говорног развоја код деце код које је говор у потпуности неразвијен. Са одраслим лицима са инвалидитетом радиће се на богаћењу речника и усвајању нових појмова помоћу различитог дидактичког материјала.

У области **развоја моторике** неопходно је испланирати и реализовати физичке активности које доприносе очувању и развоју моторичких вештина и спретности у манипулисању, координацији, брзини и тачности, који су неопходни за стицање социјалних навика и радног оспособљавања.

Неопходно је континуирано радити на **реедукацији психомоторике и усвајања нових вештина** оних корисника чији ниво психомоторне организованости не дозвољава укључивање у радни процес. Спроводи се и израђује план вежби према потребама сваког корисника, те у складу са тим спроводи се индивидуални, односно групни рад. Реедукацијом психомоторике се побољшава ниво функционисања и мотивација за укључивање у најпростије мануелне окупационе активности.

Посебан акценат ће се ставити на рад са **непокретним и полупокретним корисницима** (развој координације, манипулације и пажње, стицање навика самопомоћи и др). Радиће се на мотивацији корисника за излазак у отворену средину (присуствовање различитим видовима активности и дешавања), чиме ће се корисници више укључити у процес социјалне интеграције.

У Установи се спроводи третман у **сензорној соби** код деце и одраслих који имају проблем у сензомоторној интеграцији. Третман подразумева стимулацију чула уз помоћ елемената за подстицање визуелне, тактилне, аудитивне и кинестетске перцепције. Рад у сензорној соби спроводе дефектолози и радни терапеути који су прошли обуку за овај вид терапије, а оно што је важно јесте сам начин рада при коме се кориснику не задају команде већ се подстиче и охрабрује природан одговор на стимулусе из окружења. Терапија подсећа на игру, међутим свака активност је пажљиво осмишљена и усмерена ка постизању самоорганизације детета.

У оквиру **Монтесори програма** ради се на развоју координације, манипулације, пажње кроз области практичног, сензорног, језичког и математичког васпитања. Овај програм се спроводи свакодневно са унапред одређеним групама корисника које су отвореног типа и хетерогене, а према њиховим афинитетима.

Циљ овог програма је да се путем игара одржавају постојеће способности и развијају нове а све то у зависности од потенцијала, могућности и мотивисаности корисника.

У радионици – **соби за компјутере** едукују се корисници за рад на рачунару, где се непосредно упознају са компјутером (укључивање, искључивање, манипулација мишем, координација рука-око, прецизност, кретање и праћење стрелица на монитору), богате речник, уче бројеве, слова, основне боје, облике, мерење времена.

У оквиру компјутерске радионице рад се одвија у **неколико фаза:**

У првој фази корисници се упознају са циљевима непосредног рада на компјутерима. Друга фаза је понављање претходне фазе и интензивнији рад на повезивању рада руку са дешавањима на монитору. Трећа фаза, обнављање градива, рад одређених тестова, прелазак на друге нивое из сфере рада и из сфере интересовања корисника. У четвртој фази раде се интерни тестови који показују ниво постигнутих резултата корисника.

Број укључених корисника у соби за компјутере и „Монтесори“ програм је променљив, зависи од расположења и интересовања корисника.

У Установи постоји 7 радионица у оквиру којих се спроводи едукативни и практични програм оспособљавања корисника за врсту активности према којој имају склоности и способности :

- радионице за израду предмета од гипса,
- радионице за израду предмета од папира,
- радионице за израду предмета од жице,
- радионице за израду предмета од пружа,
- кројачка радионица,
- народна радиност
- радионица „Домаћин“

Радни терапеути приликом спровођења радне и окупационе терапије теже да оспособе кориснике за самостално обављање одређених активности. Тиме се утиче на развој fine и грубе моторике, развој визуомоторне координације око-рука, прецизности, перцепције, развој памћења и пажње, развијање особина уредности и спретности, стрпљивости и толеранције, тимског рада.

У наредном периоду се планира отварање још једне креативне радионице – ДЕКУПАЖ.

Корисници се могу укључити у различите видове **секција**, као што су:

- ликовна секција,
- драмско - рецитаторска секција,
- спортско - рекреативна секција,
- музичко - ритмичка секција,

Путем секција ће се развијати постојеће способности и потенцијали корисника и пружити могућност ка напредовању у одређеним областима њиховог интересовања. Развија се склоност ка различитим врстама уметности, вербална и гестуална комуникација, груба и фина моторика, перцепција и пажња, позитивна комуникација између корисника као и успешнија социјализација.

Организовати **радно-окупациону терапију у павиљону** са већим бројем садржаја како би сваки корисник пронашао неки облик интересовања, а све у циљу развоја когнитивних и моторичких функција.

Такође, укључивати кориснике у све облике активности у оквиру објеката и Дома (намештање кревета, паковање веша, чишћење подова, брисање површина, сређивање дворишта и сл.).

Унутар Дома организоваће се различите **културно-забавне манифестације**, као што су: прослава домске славе „Свети Сава“, прослава Нове године и Божићних празника, Ускрса, родитељског састанка, рођендана ижурки и **манифестацијеспортског карактера**.

Планира се једном недељно (а по жељама корисника и чешће), **пројекције филмова** различитих жанрова – цртани филмови, домаћи филмови, страни филмови, документарне емисије различитих садржаја, серије и др.) у просторијама Дома.

У оквиру Дома оформљен је објекат за емоционално - интимно дружење парова корисника под називом „**Соба за љубав**“ и доступан је свим паровима. Радиће се на одржавању и продубљивању постојећих веза и пружању подршке другим корисницима у успостављању дубљих емоционалних контаката.

Организују се и различите **програмске активности ван Дома** као што су: посете и учешће на културно-забавним и спортским манифестацијама у граду и сродним установама, дружење са ученицима основних и средњих школа и др. у циљу социјалне интеграције корисника.

У оквиру програмских активности Дом сваке године организује **инклузивни фестивал „Цвет на длану“** у просторијама Културно-просветног центра Петровац на коме учествују особе са сметњама у развоју, деца без родитељског старања и ученици основних и средњих школа.

У оквиру програма стручног рада са корисницима планира се одлазак на групне **једнодневне излете**, као и обиласци околине (одласци на вашаре, на језера, излете поред река, посете манастирима, посете зоо врту и др.). Циљ оваквих организованих активности није само социјална интеграција, већ и усвајање нових појмова, сазнања и успешнија комуникација са људима и средином.

У Програм „**Заштићено становање**“ укључено је 8 корисника. Путем рехабилитације и социјалне интеграције са корисницима се ради на високом степену осамостаљивања.

Радно-окупационе активности обухватају – свакодневне активности, задужења и занимања корисника којима се:

- подстиче даљи развој потенцијала,
- развијају позитивне навике и особине личности,
- организује време у току дану

Носилац у реализацији програма је стручни тим сачињен од стручних радника различитих профила (лекара, дефектолога, психолога, социјалног радника) као и радног терапеута, радног инструктора и медицинског техничара.

У оквиру **социјалног рада** планира се редовно извештавање о психофизичком стању корисника, организовање сусрета са сродницима и Центрима за социјални рад, мотивисање и продубљивање односа корисника и сродника у циљу одржавања квалитетнијих односа и одвођења на викенд. Планира се сарадња са Центрима за социјални рад на изради индивидуалних планова третмана и заштите.

Обезбедити **стручну едукацију** кадрова са циљем да се осигура мултидисциплинарни приступ проблемима и унапреде и развију нове методе у рехабилитацији за све категорије корисника. Стручне едукације би требало да се одржавају како унутар, тако и ван Дома.

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА

РАДНЕ ЈЕДИНИЦЕ ЗА ДЕЦУ И ОМЛАДИНУ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ

Овај план и програм рада намењен је васпитању, едукацији и рехабилитацији деце и омладине I, II и III степена подршке .

Циљ третмана је развијање способности и потенцијала, усвајање нових знања и вештина, очување постојећих капацитета и социјална интеграција корисника ради што самосталнијег функционисања.

Задатак третмана је да се мултидисциплинарним приступом и организованим активностима из области тренинга самопомоћи, развоја моторике, комуникације, социјализације, радне окупације, игре и рекреације постигне што већа самосталност и адаптивност корисника као и одржавање и унапређење достигнутог нивоа психофизичких способности.

Усвајање искустава, односно навика зависи од способности корисника.

Упорним и континуираним стручним третманом са умерено, теже и тешко ометеном децом и омладином остварићемо:

1. да се постојеће стање не погорша – превентивни рад,
2. да се смањи зависност од других при задовољавању својих потреба,
3. да се мењају негативне (штетне) особине,
4. да се побољша психомоторни развој.

Задаци третмана остварују се кроз организовани рад по следећим подручјима:

ТРЕНИНГ САМОПОМОЋИ - САМОПОСЛУЖИВАЊЕ
РАЗВОЈ МОТОРИКЕ
КОМУНИЦИРАЊЕ
РАДНА ОКУПАЦИЈА
СОЦИЈАЛИЗАЦИЈА
РЕКРЕАЦИЈА И ИГРА

ТРЕНИНГ САМОПОМОЋИ (САМОПОСЛУЖИВАЊЕ) – Циљ је развој потребних вештина и навика до нивоа самосталности у обављању свакодневних активности самопомоћи.

I ФАЗА

- развијање елементарних навика самопослуживања у исхрани
- усвајање елементарних хигијенских навика
- самостално облачење и свлачење, чување одеће
- елементарне навике при чувању од повреде и опасности

II ФАЗА

- правилна употреба прибора за јело , ношење пуних тањира, чаша, сипање из бокала
- постизање спретности у чешљању и купању, брисању, самосталном прању зуба, бризи о целокупном спољном изгледу
- закопчавање, откопчавање ,одржавање одеће и обуће чисто, одвајање чисте од прљаве одеће

III ФАЗА

- облачење у складу са временским приликама
- правилно одлагање одеће
- свакодневна практична примена претходно стечених хигијенских навика
- периодична генерална чишћења спаваћих соба, тоалета, трпезарије...

РАЗВОЈ МОТОРИКЕ – Циљ је да физичке активности које доприносе очувању и развоју моторичких вештина и спретности у манипулисању, координацији и брзини тачности, омогуће стицање социјалних навика и радног оспособљавања.

I ФАЗА

- ходање (ходање у датом правцу, између две линије ...)
- постројавање (у колони један или по два)
- скакање (прескакање линије , више узастопних скокова)
- бацање , котрљање и хватање предмета (бацање лопте у даљину и висину, хватање и котрљање лопте)
- вучење и гурање предмета
- провлачење и пузање
- дизање и ношење предмета (дизање тешких и лаких предмета , преношење више предмета руком)
- друге функционалне вежбе (вежбе за различите групе мишића , вежбе истезања)

II ФАЗА

- координирано ходање, брзо и споро трчање, трчење у колони, ходање између предмета без додиривања
- постројавање, на дати знак, у круг, полукруг, кретање у колони
- скакање са обе ноге на одређене линије, скакање у висину, прескакање конопца
- вуча и гурање предмета
- провлачење , пузање, пењање (провлачење кроз обруч и друге реквизите, пузање у одређеном правцу, пењање уз степенице)

III ФАЗА

- ходање (усклађивање покрета руку и ногу, ходање по терену са препрекама, трчање са преношењем предмета)
- скакање (скок у даљ , скокови напред, уназад, у лево и у десно)
- бацање, котрљање и хватање предмета (бацање и котрљање лопте, убацивање лопте у кош, елементи одбојке и фудбала)
- вучење и гурање (натезање конопца)
- провлачење, пузање и пењање (пузање до одређеног циља, пењање неравним тереном)
- дизање и преношење предмета (пењање уз степенице , ношење чаше са водом)

КОМУНИКАЦИЈА – Циљ је да разумљив говор буде још разумљивији и богатији, да тешко разумљив говор буде разумљивији и да се код оних који не говоре постигне максимум – најнижи степен комуникације.

УНАПРЕЂЕЊЕ СПОСОБНОСТИ ГОВОРА И РАЗУМЕВАЊЕ НАЛОГА

- унапређивање постојећег нивоа говорне продукције
- подстицање говорног развоја код деце код које је говор у потпуности неразвијен
- успостављање контакта очима
- артикулација појединих гласова (имитација гласова, гукање)
- аудитивни тренинг (препознавање основних звукова , локализација)
- именовање предмета
- разумевање једноставних налога
- развој комуникације путем појединачне речи које замењују реченицу (нпр. вода)

РАЗВИЈАЊЕ КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ

I ФАЗА

- представљање (име и презиме), именоване предмета, карактеристика предмета , давање одговора на једноставна питања везана за предмет

II ФАЗА

- повезивање појмова, уз подстицање, допуњавање и кориговање

III ФАЗА

- примена стеченог знања и навика, комуникација у оквиру свакодневних активности, саопштавање потреба, комуникација међу корисницима и комуникација са особљем.

РАДНА ОКУПАЦИЈА – Циљ је да се код умерене, теже и тешко ометене деце и омладине формирају радне навике које ће им омогућити боље сналажење у свакодневном животу и да се касније укључе у радне активности (окупацију) према њиховим способностима.

I ФАЗА

- уознавање са једноставним задацима који се обављају у креативним радионицама, упознавање са различитим материјалима и њиховим карактеристикама.

II ФАЗА

- уознавање са различитим радним операцијама, процесима, мануелним активностима.

III ФАЗА

- оспособљавање за практичан рад у оквиру различитих радионица
- радно оспособљавање за рад на пољопривреди, на економији, на уређењу дворишта и уређивање и декорација животног простора.

СОЦИЈАЛИЗАЦИЈА – Циљ је развој социјалних вештина, сналажење у животним ситуацијама, стварање здравог и позитивног односа према себи и околина, упознавање са нормама културног и моралног понашања, осећај одговорности.

ЗАДАЦИ:

-Усвајање различитих социјалних вештина и знања неопходних за што је могуће самосталније функционисање у свакодневном животу.

I НИВО

-навикавање на групни живот и рад у групи (упознавање и адаптација на друге кориснике, дневни режим активности)

-формирање навика учтивог понашања (учтиви поздрави, захваљивање)

-развијање елементарне дисциплине и одговорности (социјални односи са другим корисницима, односи према одраслима)

II НИВО

-функционисање у групи (групне активности, игре, толеранција, социјално прихватљиве реакције у стањима фрустрације...)

-развијање учтивог понашања (у различитим социјалним ситуацијама)

-развој способности и навика самосталног одлучивања

III НИВО

-развијање елементарне опрезности

-руковање новцем и куповина

-емоционално прилагођавање

-појам о себи и самопроцена

IV НИВО

-увежбавају се програмски садржаји са предходних нивоа

-социјална иницијатива (способност деце да примене научена социјална знања и вештине у новим непознатим ситуацијама и отвореној средини)

РЕКРЕАЦИЈА И ИГРА – Кроз обавезан вид рехабилитације садржани су и разни облици рекреације и организовања слободног времена (од спорта, културно-забавних активности и других садржаја), као и контакти са широм друштвеном заједницом (кроз заједничке излете, приредбе, такмичења, уметничке радионице...)

Циљ је активирање интелектуалног процеса, координације покрета и вештина, које доприносе корекцији памћења и подстичу развој говора, покрећу емоције, стварају радост и добро расположење, развијање осећања пријатности, задовољства и личне вредности, задовољавање потреба за сигурношћу, прихватањем, самопоштовањем, развијање социјалног понашања а самим тим боље и ефикасније интеграције и социјализације.

Садржај активности:

Пасиван одмор

-одмарање после ручка уз кафу

-прелиставање часописа

-друштвене игре

-бављење хобијем

Активан одмор

-спортске активности (фудбал, кошарка...)

-организовање приредби

-организовање креативних радионица

- посете биоскопу, утакмицама
- организовање спортских такмичења
- уређење и декорација радних простора и хола

Разнода

- прослава рођендана
- прослава верских и државних празника
- слушање музике
- гледање културно-забавног и спортског тв програма

Рекреација

- шетње ради упознавања околине
- игре у природи
- једнодневни излети

Ове области се одвијају истовремено и чине једну целину.

Радну јединицу за децу и омладину, у оквиру службе за специјалну едукацију и рехабилитацију, чине следећи стручни профили:

Шематски приказ по хијерархији:

АКТИВНОСТИ СА КОРИСНИЦИМА

Активности са корисницима зависе од степена подршке, њихове тренутне функционалне ефикасности као и од узраста, пола, личних жеља и интересовања.

Свакодневне животне активности / непосредна брига о себи :

1. Употреба тоалета
2. Одржавање личне хигијене
3. Облачење и свлачење одеће
4. Обување и изување обуће
5. Узимање оброка

Инструменталне животне вештине:

1. одржавање хигијене личног и групног простора
2. радно ангажовање
3. оријентација у простору
4. коришћење телефона
5. припремање хране и напитака
6. располагање новцем
7. куповина намирница
8. коришћење јавног превоза

У оквиру области функционисања у социјалном окружењу ради се на развијању и неговању позитивног односа према:

1. правилима
2. вршњацима
3. познатим и непознатим особама
4. породици
5. групним активностима
6. комуникацији
7. позитивним облицима понашања
8. оријентацији у времену

У зависности од процењеног степена подршке, функционалне ефикасности корисници се укључују у различите видове организованих активности унутар Дома (третман у сензорној соби, Монтесори програм, компјутерска радионица, различите креативне радионице, секције и др.), као и у различите видове организованих вандомских активности (једнодневни излети, фестивали, културно-забавне и спортске манифестације и др.)

АКТИВНОСТИ СА НЕПОКРЕТНИМ И ПОЛУПОКРЕТНИМ КОРИСНИЦИМА

Код непокретних корисника дуготрајно лежање би могло довести до нежељених последица за њихову рехабилитацију и психичко стање, па су активности усмерене на постизање већег степена самосталности уз свакодневну стручну помоћ и подршку.

Полупокретним корисницима је потребна стручна помоћ и подршка ради подизања из кревета, коришћења колица и других медицинских помагала, чиме се подстичу на кретање и мотивишу за редовну телесну активност и дружење.

Активности које се изводе са непокретним и полупокретним корисницима :

1. Развој моторике – кроз једноставне манипулативне радње
2. Усвајање навика самосталне исхране
3. Усвајање и развијање навика у обављању личне хигијене, облачењу и обувању (самостално и уз помоћ другог лица), а у складу са њиховим потенцијалима.
4. Психо-социјални рад (постицање и одржавање комуникацијских и социјалних вештина, развијање интереса за спровођење активности, успостављање и одржавање социјалних односа, подршка и саветовање)
5. Радно-окупациона терапија (нпр. праћење тв програма, музикотерапија, прелиставање часописа, ликовни и креативни рад, припрема приредби...)
6. Физикална терапија

Радиће се на мотивацији корисника за излазак у отворену средину (присуствовање на различитим културно – забавним и спортским манифестацијама, дружења са корисницима сродних институција и др.), чиме ће се корисници више укључити у процес социјалне интеграције .

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ СА КОРИСНИЦИМА „Д“ БЛОКА

Циљеви: развој знања, вештина и навика код корисника до нивоа потребног за укључивање у живот у отвореној средини.

Програм је намењен корисницима у припреми за заштићено становање.

Носиоци у реализацији програма су стручни тим сачињен од свих профила стручних радника (лекар, дефектолог, социјални радника, психолог и гл. мед.сестра) и стручни сарадници (радни терапеут, радни инструктор,медицински техничар).

Радно-окупационе активности обухватају свакодневне активности, задужења и занимања корисника којима се:

- подстиче даљи развој потенцијала,
- развијају позитивне навике и особине личности,
- организује време у току дана.

Активности на развоју самопомоћи

Циљеви: Развој потребних вештина и навика до нивоа самосталности у обављању свакодневних активности самопомоћи; Здрав и културан однос према чистоћи, развијање уредности и осећаја одговорности.

- 1) Развој навика и вештина у одржавању личне хигијене тела;
- 2) Развој навика и вештина у одржавању хигијене обуће и одеће;
- 3) Развој навика и вештина у одржавању животног и радног простора (намештање и сређивање собе, купатила, трпезарије, дневног боравка, радне просторије, дворишта...);
- 4) Развој вештине у правилној употреби прибора за јело;
- 5) Развој вештина у правилном избору одеће.

Активности на развоју комуникацијских и социјалних вештина

Циљеви: Развој социјалних вештина, сналажљивост у животним ситуацијама; Стварање здравог и позитивног односа према себи и околини; Самосталност и социјална иницијатива у интерперсоналним односима; Упознавање са нормама културног и моралног понашања, осећај одговорности.

- 1) Поздрављање и обраћање другоме (у односу на доба дана, прилику, особу),
- 2) Однос према новцу и имовини (располагање новцем, однос према туђој и својој имовини),
- 3) Однос према супротном полу,
- 4) Усклађивање свог понашања према групи (поштовање свог и туђег времена, поштовање права на различитост и на другачије мишљење, стрпљивост, толеранција...).
- 5) Понашање према условима и захтевима различитих ситуација,
- 6) Информисање и употреба медија.

Активности на развоју радних вештина и навика

Циљеви: Развој и усавршавање у радним вештинама, навикама и знањима у руковању алатима и материјалима; Позитиван однос према раду и стваралаштву; Вештина и креативност у организацији слободног времена.

- 1) Развој радних вештина и знања по областима интересовања:
 - кројачка радионица,
 - плетење, хеклање, вез,
 - одржавање круга дворишта,
 - вешерај (паковање, сортирање, простирање веша...),
 - одржавање хигијене простора
 - секције

Активности на развоју креативности у организацији слободног времена

Циљеви: развој навика и креативности у стварању здравог односа у коришћењу слободног времена.

- 1) Однос према култури спорта (посете спортским такмичењима, активно рекреативно учешће у спорту),
- 2) Посета културно забавним манифестацијама (концерти, позориште, биоскоп, изложбе, музеји...),
- 3) Шетње у циљу рекреације и обиласка знаменитости,
- 4) Упознавање са културно историјским баштинама околине
- 5) Укључивање корисника у све активности унутар Дома (рођендани, прославе...).

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА РАДНЕ ЈЕДИНИЦЕ ЗА ОДРАСЛА И СТАРА ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Овај план и програм рада намењен је третману одраслих и старих лица са инвалидитетом I, II и III степена подршке.

Циљ третмана је развијање способности и потенцијала, усвајање нових вештина, очување постојећих капацитета и социјална интеграција корисника ради што самосталнијег функционисања.

Задатак третмана је да се мултидисциплинарним приступом и организованим активностима из области тренинга самопомоћи, развоја моторике, комуникације, социјализације, радне окупације, забаве и рекреације постигне што већа самосталност и адаптивност корисника као и одржавање и унапређење достигнутог нивоа психофизичких способности

Усвајање вештина и навика зависи од способности корисника.

Упорним и континуираним стручним третманом са одраслим и старим лицима са инвалидитетом остварићемо:

5. да се постојеће стање не погорша – превентивни рад,
6. да се смањи зависност од других при задовољавању својих потреба,
7. да се мењају негативне (штетне) особине,
8. да се побољша психомоторни развој.

Задаци третмана са одраслим и старим лицима са инвалидитетом остварује се кроз организовани рад по следећим подручјима :

ТРЕНИНГ САМОПОМОЋИ - САМОПОСЛУЖИВАЊЕ
РАЗВОЈ МОТОРИКЕ

КОМУНИЦИРАЊЕ
РАДНА ОКУПАЦИЈА
СОЦИЈАЛИЗАЦИЈА
СЛОБОДНО ВРЕМЕ и РЕКРЕАЦИЈА

ТРЕНИНГ САМОПОМОЋИ (САМОПОСЛУЖИВАЊЕ) – Циљ је развој потребних вештина и навика до нивоа самосталности у обављању свакодневних активности самопомоћи.

I ФАЗА

- развијање елементарних навика самопослуживања у исхрани
- усвајање и развијање елементарних хигијенских навика
- самостално облачење и свлачење, чување одеће
- елементарне навике при чувању од повреде и опасности

II ФАЗА

- правилна употреба прибора за јело, ношење пуних тањира, чаша, сипање из бокала
- постизање спретности у чешљању и купању, брисању, самосталном прању зуба, бризи о целокупном спољном изгледу
- закопчавање, откопчавање, одржавање одеће и обуће чисто, одвајање чисте од прљаве одеће

III ФАЗА

- облачење у складу са временским приликама
- правилно одлагање одеће
- свакодневна практична примена претходно стечених хигијенских навика
- периодична генерална чишћења спаваћих соба, тоалета, трпезарије...

РАЗВОЈ МОТОРИКЕ – Циљ је да физичке активности које доприносе очувању и развоју моторичких вештина и спретности у манипулисању, координацији, брзини и тачности, омогуће стицање социјалних навика и радног оспособљавања.

I ФАЗА

- ходање (ходање у датом правцу, између две линије)
- постројавање (у колони један или по два)
- скакање (прескакање линије, више узастопних скокова)
- бацање, котрљање и хватање предмета (бацање лопте у даљину и висину, хватање и котрљање лопте)
- вучење и гурање предмета
- провлачење и пузање
- дизање и ношење предмета (дизање тешких и лаких предмета, преношење више предмета руком)
- друге функционалне вежбе (вежбе за различите групе мишића, вежбе истезања)

II ФАЗА

- координирано ходање, брзо и споро трчање, трчење у колони, ходање између предмета без додиривања
- постројавање, на дати знак, у круг, полукруг, кретање у колони
- скакање са обе ноге на одређене линије, скакање у висину, прескакање конопца

-вуча и гурање предмета

-провлачење , пузање, пењање (провлачење кроз обруч и друге реквизите, пузање у одређеном правцу, пењање уз степенице)

III ФАЗА

-ходање (усклађивање покрета руку и ногу, ходање по терену са препрекама, трчање са преношењем предмета)

-скакање (скок у даљ , скокови напред, уназад, у лево и у десно)

-бацање, котрљање и хватање предмета (бацање и котрљање лопте, убацивање лопте у кош, елементи одбојке и фудбала)

-вучење и гурање (натезање конопца)

-провлачење, пузање и пењање (пузање до одређеног циља, пењање неравним тереном)

-дизање и преношење предмета (пењање уз степенице , ношење чаше са водом)

КОМУНИКАЦИЈА – Циљ је да разумљив говор буде још разумљивији и богатији, да тешко разумљив говор буде разумљивији и да се код оних који не говоре постигне максимум – најнижи степен комуникације.

УНАПРЕЂЕЊЕ СПОСОБНОСТИ ГОВОРА И РАЗУМЕВАЊЕ НАЛОГА

-унапређивање постојећег нивоа говорне продукције

-успостављање контакта очима

-артикулација појединих гласова (имитација гласова, гукање)

-аудитивни тренинг (препознавање основних звукова , локализација)

-именовање предмета

-разумевање једноставних налога

-развој комуникације путем појединачне речи које замењују реченицу (нпр. вода)

РАЗВИЈАЊЕ КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ

I ФАЗА

-представљање (име и презиме), именоване предмета, карактеристика предмета , давање одговора на једноставна питања везана за предмет

II ФАЗА

-повезивање појмова уз подстицање, допуњавање и кориговање

III ФАЗА

-примена стеченог знања и навика, комуникација у оквиру свакодневних активности, саопштавање потреба, комуникација међу корисницима и комуникација са особљем.

РАДНА ОКУПАЦИЈА – Циљ је да одрасла и стара лица са инвалидитетом усвоје радне навике које ће им омогућити боље сналажење у свакодневном животу и да се укључе у радне активности (окупацију), а према њиховим способностима и афинитетима.

I ФАЗА

-уознавање са једноставним задацима који се обављају у креативним радионицама, упознавање са различитим материјалима и њиховим карактеристикама.

II ФАЗА

-уознавање са различитим радним операцијама, процесима, мануелним активностима.

III ФАЗА

- оспособљавање за практичан рад у оквиру различитих радионица
- радно оспособљавање за рад на пољопривреди, на економији, на уређењу дворишта и уређивање и декорација животног простора.

СОЦИЈАЛИЗАЦИЈА – Циљ је развој социјалних вештина, сналажење у животним ситуацијама, стварање здравог и позитивног односа према себи и околини, упознавање са нормама културног и моралног понашања, осећај одговорности.

ЗАДАЦИ:

- Усвајање различитих социјалних вештина и знања неопходних за што је могуће самосталније функционисање у свакодневном животу.

I НИВО

- навикавање на живот и рад у групи (упознавање и адаптација на друге кориснике, дневни ритам активности)
- формирање навика учтивног понашања (учтиви поздрави, захваљивање)
- развијање елементарне дисциплине и одговорности (социјални односи са другим корисницима, према особљу)

II НИВО

- функционисање у групи (групне активности, игре, толеранција, социјалне прихватљиве реакције у стањима фрустрације...)
- развијање учтивног понашања (у различитим социјалним ситуацијама)
- развој способности и навика самосталног одлучивања

III НИВО

- развијање елементарне опрезности
- руковање новцем и куповина
- емоционално прилагођавање
- појам о себи и самопроцена

IV НИВО

- увежбавају се програмски садржаји са предходних нивоа
- социјална иницијатива (способност корисника да примене научена социјална знања и вештине у новим непознатим ситуацијама и отвореној средини)

СЛОБОДНО ВРЕМЕ И РЕКРЕАЦИЈА – Кроз обавезан вид рехабилитације садржани су и разни облици рекреације и организовања слободног времена (од спорта, културно-забавних активности и других садржаја), као и контакти са широм друштвеном заједницом (кроз заједничке излете, приредбе, такмичења, уметничке радионице..)

Циљ је активирање интелектуалног процеса, координација покрета, смелости и вештина, које доприносе корекцији памћења и подстичу развој говора, покрећу емоције, стварају радост и добро расположење, развијање осећања пријатности, задовољства и личне вредности, задовољавања потреба за сигурношћу, прихватањем, самопоштовањем, развијањем социјалног понашања а самим тим боље и ефикасније интеграције и социјализације.

Садржај активности:

Пасиван одмор

- одмарање после ручка уз кафу
- прелиставање часописа
- друштвене игре
- бављење хобијем

Активан одмор

- спортске активности (фудбал, кошарка...)
- организовање приредби
- организовање креативних радионица
- посете биоскопу, утакмицама
- организовање спортских такмичења
- уређење и декорација радних простора и хола

Разнода

- прослава рођендана
- прослава верских и државних празника
- слушање музике
- гледање културно-забавног и спортског тв програма

Рекреација

- шетње ради упознавања уже околине (двориште, башта, радионице...)
- шетње ради упознавања шире околине
- једнодневни излети

Ове области се одвијају истовремено и чине једну целину.

Радну јединицу за одрасла и стара лица са инвалидитетом чине следећи стручни профили :

Шематски приказ по хијерархији:

АКТИВНОСТИ СА КОРИСНИЦИМА

Активности са корисницима зависе од степена подршке, њихове тренутне функционалне ефикасности као и од узраста, пола, личних жеља и интересовања.

Свакодневне животне активности /непосредна брига о себи:

- узимање оброка
- одржавање личне хигијене
- употреба тоалета
- облачење и свлачење одеће
- обување и изување обуће

Инструменталне животне вештине:

- одржавање хигијене личног и групног простора
- радно ангажовање
- оријентација у простору
- коришћење телефона
- припремање хране и напитака
- располагање новцем
- куповина намирница
- коришћење јавног превоза

У оквиру области функционисања у социјалном окружењу ради се на развијању и неговању позитивног односа према:

- правилима
- вршњацима
- познатим и непознатим особама
- породици
- групним активностима
- комуникацији
- позитивним облицима понашања
- оријентацији у времену

У зависности од процењеног степена подршке, функционалне ефикасности корисници се укључују у различите видове организованих активности унутар Дома (третман у сензорној соби, Монтесори програм, компјутерска радионица, креативне радионице, секције и др.), као и у различите видове организованих вандомских активности (једнодневни излети, фестивали, културно-забавне и спортске манифестације и др.)

АКТИВНОСТИ СА ПОЛУПОКРЕТНИМ КОРИСНИЦИМА

Полупокретним корисницима је потребна стручна помоћ и подршка ради подизања из кревета, коришћења колица и других медицинских помагала, чиме се подстичу на кретање и мотивишу за редовну телесну активност и дружење.

Активности које се изводе са полупокретним корисницима :

1. Развој моторике кроз једноставне манипулативне радње
2. Усвајање и развијање вештина самосталне исхране
3. Усвајање и развијање навика у обављању личне хигијене, облачењу и обувању (самостално и уз помоћ другог лица), а у складу са њиховим потенцијалима.

4. Психо-социјални рад (постицање и одржавање комуникацијских и социјалних вештина, развијање интереса за спровођење активности, успостављање и одржавање социјалних односа, подршка и саветовање)
5. Радно-окупациона терапија (нпр. праћење тв програма, музикотерапија, прелиставање часописа, ликовни и креативни рад, приредбе ...)
6. Физикална терапија

Радиће се на мотивацији корисника за излазак у отворену средину (присуствовање различитим културно-забавним и спортским манифестацијама ,дружења са корисницима сродних институција и др.) чиме ће се корисници више укључити у процес социјалне интеграције.

Програм рада у заштићеном становању

Циљ програма је развој знања ,вештина и навика код корисника до нивоа потребног за укључивање у живот у отвореној средини.

Програм је намењен заједници заштићеног становања која броји 8 чланова.

Носилац у реализацији програма је стручни тим сачињен од свих профила стручних радника (лекар, дефектолог, психолог, социјални радник и гл.мед.сестра) и стручних сарадника, радни терапеут, радни инструктор, медицински техничар...

Радно окупационе активности су свакодневне активности, задужења и занимања корисника којима се:

- подстиче даљи развој потенцијала,
- развијају позитивне навике и особине личности,
- организује време у току дану.

Активности на развоју самопомоћи

Циљеви: Развој потребних вештина и навика до нивоа самосталности у обављању свакодневних активности самопомоћи; Здрав и културан однос према чистоћи, развијање уредности и осећаја одговорности;

- 1) Развој навика у одржавању личне хигијене тела;
- 2) Навике и вештине у одржавању хигијене обуће и одеће;
- 3) Навике и вештине у одржавању животног и радног простора (намештање кревета, сређивање собе, купатила, трпезарије, дневног боравка, радне просторије, дворишта...);
- 4) Навике и вештине у правилној употреби прибора за јело;
- 5) Развој знања и вештина у правилном избору одеће.

Активности на развоју комуникацијских и социјалних вештина

Циљеви: Развој социјалних вештина и навика, снажљивост у животним ситуацијама.

Стварање здравог и позитивног односа према себи и околини;

Самосталност и социјална иницијатива у интерперсоналним односима;

Упознавање са нормама културног и моралног понашања, осећај одговорности;

- 1) Поздрављање и обраћање другоме (у односу на доба дана, прилику , особу),
- 2) Однос према новцу и имовини(располагање новцем, однос према туђој и својој имовини),
- 3) Однос према супротном полу,
- 4) Усклађивање свог понашања према групи(поштовање свог и туђег времена, поштовање права на различитост и на другачије мишљење, стрпљивост, толеранција...)
- 5) Понашање према условима и захтевима различитих ситуација,

- 6) Информисање и употреба медија.
- 7) Излазци у отворену средину (одлазци до града-шетња, куповина, културно-забавне активности, спортске манифестације, продајне изложбе радова корисника, излети у ближој и даљој околини...)

Активности на развоју радних вештина и навика

Циљеви: Формирање радних вештина, навика и знања у руковању алатима и материјалима; Позитиван однос према раду и стваралаштву; Вештина и креативност у организацији слободног времена;

Развој радних вештина и знања по областима занимања:

- одржавање повртњака и баште
- кројачка радионица,
- радионица производа од прућа
- народна радиност ,плетење, хеклање, вез,
- рад са водоинсталатером
- вешерај
- радионица Домаћин
- секције

Програм је могуће реализовати само тимским радом свих профила стручњака.

Задатак стручног тима је да прати успешност рехабилитације и документује у досијеима корисника, упоређује са предходним налазима и установи напредовање, стагнацију или назадовање.

ГОДИШЊИ ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА СЛУЖБЕ ЗА СПЕЦИЈАЛНУ ЕДУКАЦИЈУ И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ ПО МЕСЕЦИМА ЗА 2019. ГОДИНУ

ЈАНУАР:

Поред горе наведених, са корисницима у јануару месецу се планирају и следеће активности:

- обележавање Бадњег дана и подела бадњака по павиљонима
- присуствовање групе корисника црквеној служби поводом Бадње вечери
- обележавање Божића и подела пакетића корисницима
- журка поводом Православне нове године
- присуствовање црквеној служби поводом празника Богојављења дана 19.01.2019. године
- приредба поводом домске славе „Свети Сава“ и присуствовање прослави
- одлазак групе корисника у Основну школу у Стамници поводом прославе празника „Свети Сава“
- рад са корисницима при васпитно-окупационом третману на тематским активностима „зима“
- игре на снегу
- кућни биоскоп
- вођење корисника на разне културно-забавне и спортске манифестације
- свакодневни рад са групама корисника у компјутерској радионици, сензорној соби и Монтесори дидактичким материјалима
- рад са групама корисника у креативним радионицама (папирна, жичана, гипсана, радионица за израду предмета од прућа , народна радиност, радионица „Домаћин“ и радионица - декупаж)

- израда годишњих извештаја о корисницима (2018. година) за Центре за социјални рад
- прославе рођендана за кориснике који су рођени у текућем месецу
- израда годишњих планова и програма службе
- израда годишњих планова и програма рада по секцијама и креативним радионицама
- припрема годишњег извештаја за Републички завод за социјалну заштиту.

ФЕБРУАР:

Поред горе наведених, са корисницима у фебруару месецу се планирају и следеће активности:

- свакодневни рад са групама корисника у компјутерској радионици, Сензорној соби и Монтесори дидактичким материјалима
- припрема материјала за изложбenu продају радова корисника поводом 8. марта
- припрема музичке тачке и рецитала поводом прославе дана жена
- израда честитки за 8. март
- прославе рођендана за кориснике који су рођени у текућем месецу
- игре на снегу
- кућни биоскоп
- вођење корисника на разне културно-забавне и спортске манифестације
- рад са групама корисника у креативним радионицама (папирна, жичана, гипсана, народна радиност, кројачка радионица, радионица „Домаћин“, радионица за израду предмета од прућа и декупаж радионица)
- рад са групама корисника по секцијама (ликовна, драмско-рецитаторска, спортска, музичко-ритмичка)
- израда индивидуалних планова третмана

МАРТ:

Поред горе наведених, са корисницима у марту месецу се планирају и следеће активности:

- израда честитки за 8.март
- приредба и прослава поводом 8. марта
- едукативна и креативна радионица поводом 8. марта
- вођење корисника на разне културно-забавне и спортске манифестације
- групне шетње корисника до Петровца у циљу разгледања и куповине
- свакодневни рад са групама корисника у компјутерској радионици и Монтесорију са дидактичким материјалима
- третман са корисницима у сензорној соби
- рад са групама корисника у креативним радионицама (папирна, жичана, гипсана, народна радиност, кројачка радионица, радионица „Домаћин“, радионица за израду предмета од прућа и декупаж радионица)
- рад са групама корисника по секцијама (ликовна, драмско-рецитаторска, спортска, музичко-ритмичка)
- прославе рођендана за кориснике који су рођени у текућем месецу
- вођење корисника на разне културно-забавне и спортске манифестације
- кућни биоскоп
- израда индивидуалних планова третмана

АПРИЛ:

Поред горе наведених, са корисницима у априлу месецу се планирају и следеће активности:

- групне шетње корисника у оквиру Дома, у ближој околини као и до Петровца у циљу разгледања и куповине
- вођење корисника на разне културно-забавне и спортске манифестације
- кућни биоскоп
- организовање журки
- едукативна радионица поводом Ускрса

- креативна радионица „Најлепше Ускршње јаје“
- уређивање дворишта, сетва и садња цвећа
- рад са корисницима при васпитно-окупационом третману на тематским активностима „Пролеће“
- рад са групама корисника у компјутерској радионици и у Монтесорију са дидактичким материјалима
- третман са корисницима у сензорној соби
- прославе рођендана за кориснике који су рођени у текућем месецу
- рад са групама корисника у креативним радионицама (папирна, жичана, гипсана, народна радиност, кројачка радионица, радионица „Домаћин“, радионица за израду предмета од прућа и декупаж радионица)
- рад са групама корисника по секцијама (ликовна, драмско-рецитаторска, спортска, музичко-ритмичка)

МАЈ:

Поред горе наведених, са корисницима у мају месецу се планирају и следеће активности:

- групне шетње корисника у оквиру Дома, у ближој околини као и до Петровца у циљу упознавања града и куповине
- организовање излета у ближој и даљој околини
- организовање културно-забавних и спортских манифестација у оквиру Дома
- припрема културно-уметничког програма и гостовање на традиционалној манифестацији „Бачијада“
- кућни биоскоп
- едукативне и креативне радионице
- свакодневни рад са групама корисника у компјутерској радионици и у Монтесорију са дидактичким материјалима
- третман са корисницима у сензорној соби
- прославе рођендана за кориснике који су рођени у том месецу
- рад са групама корисника по секцијама (ликовна, драмско-рецитаторска, спортска, музичко-ритмичка)
- рад са групама корисника у креативним радионицама (папирна, жичана, гипсана, народна радиност, кројачка радионица, радионица „Домаћин“, радионица за израду предмета од прућа и декупаж радионица).

ЈУН:

Поред горе наведених, са корисницима у јуну месецу се планирају и следеће активности:

- припрема позоришне представе за фестивал „Цвет на длану „
- групне шетње корисника у оквиру Дома, у ближој околини као и до Петровца у циљу упознавања града и куповине
- одлазак групе корисника на фудбалски турнир у Петровцу
- организовање излета , у ближој и даљој околини
- одлазак групе кориснике на базен у Петровцу
- припрема групе корисника млађег узраста за „Игре без граница“ које ће се одржати у јулу месецу у Београду
- организовање културно-забавних и спортских манифестација у оквиру Дома
- кућни биоскоп
- игре у парку
- рад са корисницима при васпитно-окупационом третману на тематским активностима „Лето“
- свакодневни рад са групама корисника у компјутерској радионици и са Монтесори дидактичким материјалима
- третман са корисницима у сензорној соби
- рад са групама корисника по секцијама (ликовна, драмско-рецитаторска, спортска, музичко-ритмичка)

- прославе рођендана за кориснике који су рођени у текућем месецу
- шестомесечно уписивање постигнућа корисника у Лист праћења
- рад са групама корисника у радионицама (папирна, жичана, гипсана, народна радиност, кројачка радионица, радионица „Домаћин“, радионица за израду предмета од прућа и декупаж радионица)

ЈУЛ:

Поред горе наведених, са корисницима у јулу месецу се планирају и следеће активности:

- прирема представе за фестивал „Цвет на длану“
- групне шетње корисника у оквиру Дома, у ближој околини као и до Петровца у циљу упознавања града и куповине
- одлазак групе корисника на вашар у Петровац
- одлазак групе кориснике на базен
- организовање излета у ближој и даљој околини
- учествовање групе корисника млађег узраста на спортској манифестацији „Игре без граница“ која се одржава у Београду
- организовање културно-забавних и спортских манифестација у оквиру Дома
- кућни биоскоп
- свакодневни рад са групама корисника у компјутерској радионици и са Монтесори дидактичким материјалима
- третман са корисницима у сензорној соби
- рад са групама корисника у креативним радионицама (папирна, жичана, гипсана, народна радиност, кројачка радионица, радионица „Домаћин“, радионица за израду предмета од прућа и декупаж радионица)
- рад са групама корисника по секцијама (ликовна, драмско-рецитаторска, спортска, музичко-ритмичка)
- прославе рођендана за кориснике који су рођени у текућем месецу.

АВГУСТ:

Поред горе наведених, са корисницима у августу месецу се планирају и следеће активности:

- припрема представе за фестивал „Цвет на длану“
- организовање излета у ближој и даљој околини
- организовање и одлазак веће групе корисника на једнодневни излет
- одлазак групе кориснике на базен
- организовање и вођење групе корисника у Кучево на вашар
- дружење са корисницима других институција на манифестацији „Врело Кулинско лето“ у Кулинама
- групне шетње корисника у оквиру Дома, у ближој околини као и до Петровца у циљу упознавања града и куповине
- организовање културно-забавних и спортских манифестација у оквиру Дома
- свакодневни рад са групама корисника у компјутерској радионици и са Монтесори дидактичким материјалима
- третман са корисницима у сензорној соби
- рад са групама корисника у креативним радионицама (папирна, жичана, гипсана, кројачка радионица, народна радиност, радионица „Домаћин“, радионица за израду предмета од прућа и декупаж радионица)
- рад са групама корисника по секцијама (ликовна, драмско-рецитаторска, спортска, музичко-ритмичка)
- прославе рођендана за кориснике који су рођени у текућем месецу
- припрема приредбе поводом традиционалног родитељског састанка који ће се одржати последњег петка у августу месецу.

СЕПТЕМБАР:

Поред горе наведених, са корисницима у септембру месецу се планирају и следеће активности:

- организација и реализација фестивала Цвет на длану, у Културно-просветном центру у Петровцу

- организовање излета у ближој и даљој околини
- организовање и одлазак група корисника на вашар у Петровац
- групне шетње корисника у оквиру Дома, у ближој и даљој околини
- свакодневни рад са групама корисника у компјутерској радионици и са Монтесори дидактичким материјалима
- третман са корисницима у сензорној соби
- рад са групама корисника у креативним радионицама (папирна, жичана, гипсана, народна радиност, кројачка радионица, радионица „Домаћин“, радионица за израду предмета од прућа и декупаж радионица)
- рад са групама корисника по секцијама (ликовна, драмско-рецитаторска, спортска, музичко-ритмичка)
- прославе рођендана за кориснике који су рођени у текућем месецу
- организовање журки
- кућни биоскоп
- рад са корисницима при васпитно-окупационом третману на тему „Јесен“

ОКТОБАР:

Поред горе наведених, са корисницима у октобру месецу се планирају и следеће активности:

- групне шетње корисника у оквиру Дома,
- излети у ближој и даљој околини
- учествовање на манифестацији „И ја сам дете са ове планете“ која се одржава у Београду
- свакодневни рад са групама корисника у компјутерској радионици и са Монтесори дидактичким материјалима
- третман са корисницима у сензорној соби
- рад са групама корисника у кративним радионицама (папирна, жичана, гипсана, народна радиност, кројачка радионица, радионица „Домаћин“, радионица за израду предмета од прућа и декупаж радионица)
- рад са групама корисника по секцијама (ликовна, драмско-рецитаторска, спортска, музичко-ритмичка)
- организовање културно-забавних и спортских манифестација у оквиру Дома
- прославе рођендана за кориснике који су рођени у текућем месецу.
- организовање журки
- кућни биоскоп

НОВЕМБАР:

Поред горе наведених, са корисницима у новембру месецу се планирају и следеће активности:

- свакодневни рад са групама корисника у компјутерској радионици и са Монтесори дидактичким материјалима
- третман са корисницима у сензорној соби
- рад са групама корисника у креативним радионицама (папирна, жичана, гипсана, народна радиност, кројачка радионица, радионица „Домаћин“, радионица за израду предмета од прућа и декупаж радионица)
- рад са групама корисника по секцијама (ликовна, драмско-рецитаторска, спортска, музичко-ритмичка)
- прославе рођендана за кориснике који су рођени у текућем месецу
- организовање журки
- кућни биоскоп
- обележавање Дана установе крајем месеца новембра.

ДЕЦЕМБАР:

Поред горе наведених, са корисницима у децембру месецу се планирају и следеће активности:

- свакодневни рад са групама корисника у компјутерској радионици и са Монтесори дидактичким материјалима
- третман са корисницима у сензорној соби
- рад са групама корисника у креативним радионицама (папирна, жичана, гипсана, народна радиност, кројачка радионица, радионица „Домаћин“, радионица за израду предмета од прућа и декупаж радионица)
- рад са групама корисника по секцијама (ликовна, драмско-рецитаторска, спортска, музичко-ритмичка)
- прославе рођендана за кориснике који су рођени у текућем месецу
- организовање журки
- кућни биоскоп
- рад са корисницима при васпитно-окупационом третману на тему „Зима“
- прављење честитки и украса поводом новогодишњих празника
- припремање приредбе поводом новогодишњих и божићних празника
- уношење података у Лист праћења корисника на шестомесечном нивоу

СЕНЗОРНА ИНТЕГРАЦИЈА

Сензорна интеграција је организација сензација примљених путем чула које долазе до ЦНС који треба да обезбеди њихову обраду, и омогући нам да спроведемо неку активност. Када мозак није у стању да обради информације добијене путем чула каже се да постоји сензитивно интегративна дисфункција. Она се различито испољава код сваке особе и самим тим и третмани сензорне интеграције се разликују и прилагођавају сваком кориснику понаособ. Терапија се спроводи у сензорној соби и заснива се на стимулацији чула. Важно је истаћи да њено спровођење није условљено годинама старости већ се може примењивати како код деце тако и код одраслих. Овај вид терапије погодан је за децу и одрасле са аутизмом, поремећајем концентрације, особе са сензорним оштећењима, менталном и недовољном развијеношћу, говорним потешкоћама и онима са сметњама у понашању.

Основни знаци препознавања дисфункције сензорне интеграције:

- појачана осетљивост на јако светло, звукове, покрете
- смањена осетљивост: жели додир, има високу толеранцију на бол, баца се према људима и зидовима
- непрекидно у покрету, брзо се умара, већа потреба за сном
- проблеми координације: заостајање у ходању, проблеми са пењањем, равнотежом, често се спотиче и пада, тешкоће са резањем и цртањем
- заостајање у говору
- проблеми са пажњом и самоконтролом: бука из позадине или визуелни подражаји га ометају, раздражљивост, тешко се смирује

Поремећаји у сензорном функционисању могу се јавити у једној или више категорија:

- вид
- слух
- додир,
- мирис,
- укус

Али постоје и два унутрашња чула (која нас информишу о положају нашег тела и кретања у односу на гравитацију)

- чуло кретања

- чуло свести о телу

Визуелна преосетљивост:

- осетљивост на светло (блештаво светло, сунчева светлост изазивају умор, тескобу, вртоглавицу, главобољу и др. физичке проблеме)

Знаци аудитивних проблема:

- изражене реакције или изостанак реакције на гласне и необичне звуке
- покривање ушију да би се блокирао звук, блокирање ушију без очигледног разлога
- показивање нелагодности у групи или у просторији у којој је гужва
- реакција на звуке које не чују други.

Знаци тактилне осетљивости:

- узнемиреност или жеља за ходањем босим ногама по површинама као што су трава, песак, тепих...или ход на прстима да би се смањило контакт са кожом
- избегавање неочекиваних додиром од стране непознатих људи или непрекидна потреба за физичким контактом
- одбијање обављања хигијенских активности као што су: прање зуба, косе, сечење ноктију

Проблеми са свешћу о властитом телу:

- неспретност или крутост
- физичка слабост у односу на друге
- гура, удара, гризе, судара се
- жвакање одеће и предмета
- гледа у своје ноге док трчи или хода
- користи премало или превише снаге (има проблем са закопчавањем, грађењем лево коцкица, низањем перлица, ломи играчке)

Знаци проблема са кретањем:

- дете је непрекидно у покрету (не може мирно да седи-врпољи се)
- оклева или се боји да се пење или силази степеницама као и да се пење на справе на игралишту
- изгледа престрашено или уопште нема страх од кретања, висине или падања

Знаци осетљивости везане за чуло мириса и укуса:

- дете има ограничен избор хране коју прихвата
- тражи одређене мирисе или укусе или постоје одређени мириси или укуси који га узнемиравају.

ТРЕТМАН У СЕНЗОРНОЈ СОБИ

Сензорна соба је средство за рад терапеута. То је високо специјализована, изолована и интерактивна соба у којој се користе разноврсне стимулативне активности.

Сензорна соба састоји се од различитих елемената који подпомажу стимулацију чула . Она представља место где особе са поремећајем сензорне интеграције могу да истраже и развију своје сензорне вештине, али и релаксирају се, ослободе стреса и напетости.

Рад у сензорној соби спроводе дефектолози који су прошли обуку за овај вид терапије, а оно што је важно јесте сам начин рада при коме се кориснику не задају команде већ се подстиче и охрабрује природан одговор на стимулусе из окружења.Терапија подсећа на игру, међутим свака активност је пажљиво осмишљена и усмерена ка подстицању самоорганизације детета. У зависности од потреба корисника, користе се различити елементи, стимулишу различита чула. Свакоме се пружа прилика да самостално истражи простор и одабере кутак који му највише прија.

Третман се спроводи индивидуално, креира се атмосфера која је потпуно безбедна, која нуди сигурност и која опушта. Полако се дете уводи у рад, израђује се програм, одређује дужина третмана и динамика рада према потребама корисника и са специфичним циљевима.

Технологија помаже да се сензације дозирају, једна по једна, јаче или слабије.Терапеут контролише опрему у соби и дозира стимулусе за свако чуло, прилагођава их индивидуалним карактеристикама сваког корисника.

Боравак у сензорној соби пружа могућност деци и одраслима да развију сензорне вештине које ће им бити потребне за каснији живот. Стимулишућа и смирујућа атмосфера створена у овом посебно опремљеном простору омогућава побољшање координације, помаже им да унапреде способности говора, делују релаксирајуће на кориснике који су стално у покрету, а усмеравају пажњу неактивне деце.

Овај облик третмана је нарочито користан за особе са оштећеним чулом слуха, вида, као и децу са аутизмом.

ПРОГРАМ „МОНТЕСОРИ“

Овај програм се спроводи свакодневно са унапред одређеним групама корисника које су отвореног типа и хетерогене, од стране дефектолога и радних терапеута.

Циљ овог програма је да се путем игара одржавају постојеће способности и развијају нове а све то у зависности од њихових потенцијала, могућности и мотивисаности.

Монтесори амбијент: спроводи се у просторији у којој су услови прилагођени деци и у којој се налази дидактички материјал потребан за рад.

Компоненте монтесори амбијента су:

- слобода – дете ради оно што жели и тиме изражава себе,
- структура и ред – организација материјала по целинама монтесори учења,
- реалност и природа – монтесори материјали су израђени од природног материјала
- лепота и атмосфера – одликују сталоженост, уредност, смиреност при чему пружа мир и релаксацију,
- заједнички живот – заједничко доношење правила понашања корисник-корисник и корисник-васпитач

Монтесори материјали: Основне карактеристике Монтесори дидактичког материјала су:

- доступност детету,
- подстицање активне дететове делатности,
- примереност потребама и способностима детета,
- могућност учавања погрешке у раду,
- материјал излаже само један проблем,
- проблем се излаже од једноставнијег ка сложенијем,
- посредна припрема корисника за будуће учење,
- конкретно изражавање идеје, а потом све апстрактније представљање,
- исто место, исти редослед.
- Материјалима се служе деца а не васпитачи (васпитач показује употребу прибора и он је посредник између прибора и детета)

Монтесори програм обухвата следеће васпитне области:

1. Област практичног васпитања(премештање столице, отварање и затварање врата, савијање салвета, пресипање воде, преношење воде помоћу сунђера, отварање и затварање бочица, низање и др.).
2. Област сензорног васпитања (материјали: за распознавање димензија, за распознавање боја, за опипавање, за осећање звукова, термичке плочице, за чуло мириса, за чуло укуса).
3. Област језичког васпитања (познати предмети који се могу видети у околини, мање познате ствари, породични односи, занимања, радње).

4. Област космичког васпитања (познавање животиња, познавање биљака, географија:разврставање копно-вода, животињски свет, биљни свет и временски услови, календар, годишња доба).
5. Област математичког васпитања (бројеви на шмиргл папиру, табле са основним математичким радњама и др.).
6. Област говорног апарата (артикулациони третман, формирање нових гласова и језичке структуре кроз игру, вежбе ономатопеје,богаћење речника, усвајањем нових појмова и развијање вербалне комуникације у циљу бољег функционисања у околини...).

КОМПЈУТЕРСКА РАДИОНИЦА

Компјутерска технологија је једно од обележја савременог друштва и зато сматрамо да у раду са особама са сметњама у развоју треба да има своје значајно место као део рехабилитационог процеса. Кроз игру и забаву корисници могу да развију своје психомоторне способности и усвоје основне појмове о себи и свету који их окружује.

Примена компјутерске технологије представља део психомоторних вежби , односно вежби за развој координације покрета , визуелно-моторне координације , визуелног опажаја и аудитивне перцепције.

Рад са корисницима се одвија у неколико фаза:

У првој фази корисници се упознају са циљевима непосредног рада на компјутерима(упознавање са рачунаром и пратећом опремом)

Друга фаза је понављање претходне фазе и интезивнији рад на учењу облика, боја и повезивања рада руку и дешавања на монитору.

Трећа фаза- обнављање градива и прелазак на друге нивое . У овој фази се очекује самосталнији рад корисника али и даље уз помоћ дефектолога.

Сваки програмски садржај има 6 нивоа

Спроводи се следећи програми :

- Шема тела (глава , врат, труп, руке , ноге...)
- Разликовање полова (мушки, женски)
- Учење слова, бројева и мерење времена
- Основне животне намирнице
- Препознавање и именовање боја
- Оријентација у простору (горе-доле , лево-десно)
- Познавање појединих појмова (сунце,киша, трава, срце...)

Досадашња искуства у имплементацији програма указује на следеће: напредак у развоју говора, креативност, тимски рад, такмичарски дух као и напредак у комуникацијским вештинама.

Овај програм спроводи дефектолог свакодневно са унапред одређеним групама корисника, а према њиховим потенцијалима.

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ПО РАДИОНИЦАМА И СЕКЦИЈАМА ЗА 2019. ГОДИНУ

У оквиру нашег Дома корисници се могу укључити у следеће креативне радионице и секције:

РАДИОНИЦЕ

1. РАДИОНИЦА ЗА ИЗРАДУ ПРЕДМЕТА ОД ПАПИРА
2. РАДИОНИЦА ЗА ИЗРАДУ ПРЕДМЕТА ОД ЖИЦЕ
3. РАДИОНИЦА ЗА ИЗРАДУ ПРЕДМЕТА ОД ГИПСА
4. РАДИОНИЦА ЗА ИЗРАДУ ПРЕДМЕТА ОД ПРУЂА
5. РАДИОНИЦА НАРОДНА РАДИНОСТ
6. КРОЈАЧКА РАДИОНИЦА
7. РАДИОНИЦА „ДОМАЋИН“
8. ДЕКУПАЖ РАДИОНИЦА

СЕКЦИЈЕ

1. ЛИКОВНА СЕКЦИЈА
2. ДРАМСКО-РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА
3. СПОРТСКА СЕКЦИЈА
4. РИТМИЧКО-МУЗИЧКА СЕКЦИЈА

ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ КРЕАТИВНИХ РАДИОНИЦА

У оквиру креативних радионица спроводи се едукативни и практични програм оспособљавања корисника за врсту активности према којој имају склоности и способности. Радни терапеути приликом спровођења радно-окупационе терапије теже да што више оспособе кориснике за самостално обављање одређених активности.

Циљ: Развој fine и грубе моторике, развој визуомоторне координације око-рука, прецизности, развој тактилног чула кроз рад са различитим материјалима, развој памћења и пажње, развијање особина уредности, стрпљивости и толеранције, упознавање различитих облика и боја, тимски рад, прихватање обавеза и одговорности.

Општи критеријуми по којима се корисници укључују у радионице су:

Редни број	Критеријуми
1.	Психофизичко стање
2.	Понашање према другима